

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే యుద్ధకాండే

॥ షణ్ణవతితమః సర్గః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

॥ షణ్ణవతితమః సర్గః ॥

సుగ్రీవేణ రాక్షససేనాయాః సంహారో విరూపాక్షస్య వధశ్చ

తథా తైః కృత్తగాత్తైస్తు దశగ్రీవేణ మార్గణైః |

బభూవ వసుధా తత్ర ప్రకీర్ణా హరిభిస్తదా || 6.96.1 ||

రావణస్యాప్రసహ్యం తం శరసంపాతమేకతః |

న శేకుః సహితుం దీప్తం పతంగా జ్వలనం యథా || 6.96.2 ||

తేఽదితా నిశితైర్బాణైః క్రోశంతో విప్రదుద్రువుః |

పావకార్చిఃసమావిష్టా దహ్యామానా యథా గజాః || 6.96.3 ||

ప్లవంగానామనీకాని మహాభ్రాణీవ మారుతః |

సంయయౌ సమరే తస్మిన్ విధమన్ రావణః శరైః || 6.96.4 ||

కదనం తరసా కృత్వా రాక్షసేంద్రో వనౌకసాం |

ఆససాద తతో యుద్ధే త్వరితం రాఘవం రణే || 6.96.5 ||

సుగ్రీవస్తాన్ కపీన్ దృష్ట్వా భగ్నాన్ విద్రావితాన్ రణే |

గుల్మే సుషేణం నిక్షిప్య చక్రే యుద్ధే ద్రుతం మనః || 6.96.6 ||

ఆత్మనః సదృశం వీరం స తం నిక్షిప్య వానరం |

సుగ్రీవోఽభిముఖం శత్రుం ప్రతస్థే పాదపాయుధః || 6.96.7 ||

పార్శ్వతః పృష్ఠతశ్చాస్య సర్వే వానరయూథపాః |
అనుజగ్ముర్మహాశైలాన్ వివిధాంశ్చ వనస్పతీన్ || 6.96.8 ||

ననర్థ యుధి సుగ్రీవః స్వరేణ మహతా మహాన్ |
పోథయన్ వివిధాంశ్చాన్యాన్ మమంథోత్తమరాక్షసాన్ || 6.96.9 ||

మమర్థ చ మహాకాయో రాక్షసాన్ వానరేశ్వరః |
యుగాంతసమయే వాయుః ప్రవృద్ధానగమానివ || 6.96.10 ||

రాక్షసానామనీకేషు శైలవర్షం వవర్ష హ |
అశ్మవర్షం యథా మేఘః పక్షిసంఘేషు కాననే || 6.96.11 ||

కపిరాజవిముక్తైస్తైః శైలవర్షైస్తు రాక్షసాః |
వికీర్ణశిరసః పేతుర్వికీర్ణా ఇవ పర్వతాః || 6.96.12 ||

అథ సంక్షీయమాణేషు రాక్షసేషు సమంతతః |
సుగ్రీవేణ ప్రభగ్నేషు నదత్సు చ పతత్సు చ || 6.96.13 ||

విరూపాక్షః స్వకం నామ ధన్వీ విశ్రావ్య రాక్షసః |
రథాదాప్లుత్య దుర్ధర్షో గజస్కంధముపారుహాత్ || 6.96.14 ||

స తం ద్విపమథారుహ్య విరూపాక్షో మహాబలః |
ననర్థ భీమనిర్హ్వాదం వానరానభ్యధావత || 6.96.15 ||

సుగ్రీవే స శరాన్ ఘోరాన్ విససర్జ చమూముఖే |
స్థాపయామాస చోద్విగ్నాన్ రాక్షసాన్ సంప్రహర్షయన్ || 6.96.16 ||

సోఽతివిద్ధః శితైర్బాణైః కపీంద్రస్తేన రక్షసా |
చుక్రోశ చ మహాక్రోధో వధే చాస్య మనో దధే || 6.96.17 ||

తతః పాదపముద్భృత్య శూరః సంప్రథనో హరిః |
అభిపత్య జఘానాస్య ప్రముఖే తం మహాగజం || 6.96.18 ||

స తు ప్రహారాభిహతః సుగ్రీవేణ మహాగజః |
అపాసర్పద్ ధనుర్మాత్రం నిషసాద ననాద చ || 6.96.19 ||

గజాత్ తు మథితాత్ తూర్ణమపక్రమ్య స వీర్యవాన్ |
రాక్షసోఽభిముఖః శత్రుం ప్రత్యుద్ధమ్య తతః కపిం || 6.96.20 ||

ఆర్షభం చర్మ ఖడ్గం చ ప్రగృహ్య లఘువిక్రమః |
భర్త్యయన్నివ సుగ్రీవమాససాద వ్యవస్థితం || 6.96.21 ||

స హి తస్యాభిసంక్రుద్ధః ప్రగృహ్య విపులాం శిలాం |
విరూపాక్షస్య చిక్షేప సుగ్రీవో జలదోపమాం || 6.96.22 ||

స తాం శిలామాపతంతీం దృష్ట్వా రాక్షసపుంగవః |
అపక్రమ్య సువిక్రాంతః ఖడ్గేన ప్రాహరత్తదా || 6.96.23 ||

తేన ఖడ్గప్రహారేణ రక్షసా బలినా హతః |
ముహూర్తమభవద్ భూమౌ విసంజ్ఞ ఇవ వానరః || 6.96.24 ||

సహసా స తదోత్పత్య రాక్షసస్య మహాహవే |
ముష్టిం సంవర్త్య వేగేన పాతయామాస వక్షసి || 6.96.25 ||

ముష్టిప్రహారాభిహతో విరూపాక్షో నిశాచరః |
తేన ఖడ్గేన సంక్రుద్ధః సుగ్రీవస్య చమూముఖే || 6.96.26 ||

కవచం పాతయామాస పద్భ్యామభిహతోఽపతత్ |
స సముత్థాయ పతితః కపిస్తస్య వ్యసర్జయత్ || 6.96.27 ||

తలప్రహారమశనేః సమానం భీమనిఃస్వనం |
తలప్రహారం తద్ రక్షః సుగ్రీవేణ సముద్యతం || 6.96.28 ||

నైపుణ్యాన్మోచయిత్వైవనం ముష్టినోరసి తాడయత్ |
తతస్తు సంక్రుద్ధతరః సుగ్రీవో వానరేశ్వరః || 6.96.29 ||

మోక్షితం చాత్మనో దృష్ట్వా ప్రహారం తేన రక్షసా |
స దదర్శాంతరం తస్య విరూపాక్షస్య వానరః || 6.96.30 ||

తతోఽన్యం పాతయత్ క్రోధాచ్ఛంఖదేశే మహాతలం |
మహేంద్రాశనికల్పేన తలేనాభిహతః క్షితౌ || 6.96.31 ||

పపాత రుధిరక్లిన్నః శోణితం హి సముద్ధిరన్ |
స్త్రోతోభ్యస్తు విరూపాక్షో జలం ప్రస్తవణాదివ || 6.96.32 ||

వివృత్తనయనం క్రోధాత్ సఫేనం రుధిరాప్లుతం |
దదృశుస్తే విరూపాక్షం విరూపాక్షతరం కృతం || 6.96.33 ||

స్ఫురంతం పరివర్తంతం పార్థేన రుధిరోక్షితం |
కరుణం చ వినర్దంతం దదృశుః కపయో రిపుం || 6.96.34 ||

తథా తు తౌ సంయతి సంప్రయుక్తౌ
తరస్వినౌ వానరరాక్షసానాం |
బలార్ణవౌ సస్వనతుశ్చ భీమౌ
మహార్ణవౌ ద్వావివ భిన్నసేతూ || 6.96.35 ||

వినాశితం ప్రేక్ష్య విరూపనేత్రం
మహాబలం తం హరిపార్థివేన |
బలం సమేతం కపిరాక్షసానా -
ముద్వృత్తగంగాప్రతిమం బభూవ || 6.96.36 ||

|| ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే యుద్ధకాండే షణ్ణవతితమః సర్గః ||